

**МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА ПО ХРАНИТЕЛНАТА ВЕРИГА**

✉ гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
☎ +359 (0) 2 955 74 54, rac.mail@nvms.government.bg

ИНФОРМАЦИЯ

относно:

**Хуманното отношение към животните през Малтийското Председателство на
Съвета на Европейския съюз януари - юни 2017 г.**

Председателството на Съвета на Европейския съюз се предава на ротационен принцип сред страните-членки на ЕС на всеки шест месеца и държавата-председател ръководи работата на Съвета. Малта за пръв път ще приеме тази роля от 1-ви януари 2017 до 30-ти юни 2017, като тя ѝ се предава от Словакия.¹

Малта, заедно с партньорите си в триото² (Холандия и Словакия), участваше в изготвянето на дейностите в програмата на Съвета за осемнадесетмесечния период между януари 2016 г. и юни 2017 г., основана върху поредица от приоритети с изричната цел да се погрижи определени проблеми да получат съответното внимание, като икономически растеж, създаване на работни места, свобода, сигурност и справедливост, права и защита на всички граждани.

Комисарят по здраве и безопасност на храните Витенис Андриякайтес, през юни 2016 г., по време на срещата в Малта на министрите на здравето и земеделието на държавите членки (при подготовката на Малта за бъдещото председателство), сред многото други важни теми, постави акцент в обсъжданията и на няколко важни въпроса относно здравеопазването на хората и безопасността на храните: **затлъстяването, изхвърлянето на храна, антимикробната резистентност и здравето и хуманното отношение (ХО) към животните.**

Той смята, че важен въпрос за гражданите на ЕС е хуманното отношение към животните и той не трябва да минава на заден план в ценностите на ЕС. Последното изследване на Евробарометър³ по този въпрос разкрива, че европейците отдават голямо

¹ Съветът на ЕС е отговорен за вземането на решения и заедно с Европейския парламент приема законодателството и координира политиките на ЕС. Председателството е възможност за всяка държава-членка, независимо от нейната площ и откога е член на ЕС, да въздейства на дневния ред на ЕС и да ръководи инициативите му. По план след Малта, Председателството трябваше да се поеме от Обединеното кралство. Но след проведенния референдум за излизане от ЕС, Великобритания се отказа от реда си на председател. Това постави някои много сложни въпроси пред страните, които водят Председателството преди или след нея. Съществува възможност Председателството на Малта да се удължи с шест месеца или Естонското и Българското да се преместят напред с половин година. Основен проблем пред тези варианти е, че и трите страни са от „новите“ в ЕС и нямат опит в ръководенето на Председателството. От друга страна Белгия вече предложи да поеме овакантеното място на Великобритания. В следващите дни предстои да се вземе решение.

² Държавите-членки, работещи в група от по три по работата на Председателството, се наричат „трио“ (или „Председателско трио“). Тази система е въведена от Лисабонския договор през 2009 г. Триото задава дългосрочните цели и подготвя общия дневен ред, определяйки темите и главните проблеми, които ще бъдат адресирани от Съвета за осемнадесетмесечен период. В основата на тази програма, всяка от трите държави подготвя своя собствена подробна шестмесечна програма. В момента триото е съставено от председателствата на Холандия, Словакия и Малта.

³ Това е резюме на резултатите за Малта на специалното изследване на Евробарометър за хуманното отношение към животните:

- 87% от малтийците вярват, че селскостопанските животни следва да бъдат по-добре защитени отколкото са в момента (за ЕС 82%),
- 87% от малтийците вярват, че домашните любимци следва да бъдат третираны по-добре в сравнение с настоящето положение (ЕС 74%),

значение на защитата на животните, особено по време на транспорт и държат на залагането на международни стандарти в тази сфера. Малтийските граждани са дори по-склонни от останалите европейци да заплащат 5% по-висока цена за продукти, произведени със завишени стандарти за хуманно отношение към животните (47% към 35%).

Андрюкайтис подчертава, че чака с интерес съвместната работа с Малтийското председателство за установяване на **Европейска платформа по хуманно отношение към животните**. Такава една платформа би допринесла за по-доброто прилагане на практика на Европейското законодателство за защита на животните, би подобрила обмена на добри практики, научни знания и нововъведения и основно ще популяризира защитата на животните в ЕС и отвъд неговите граници.

На 18.11.2016 г. Еврогрупата за животните (Eurogroup for Animals⁴) предостави на Малтийското председателство своя **Меморандум за хуманно отношение към животните**⁵, използвайки форума на Конференцията „Правата на безгласните“, организирана в Малта от малтийския депутат в Европейския парламент Марлене Мици.

Малтийското председателство през първата половина на 2017 г. **предлага ключови възможности в сферата на хуманното отношение** според директора на Еврогрупата Рейнеке Хамелеерс. „Като единствената държава членка с **Парламентарен секретар по земеделие, рибарство и права на животните**, ние разчитаме на малтийското правителство да постигне добри резултати.“ От Еврогрупата за животните са убедени, че както е подчертано в Меморандума им, малтийското правителство **може да промени живота на милиони животни** и може да използва периода на Председателството си да се занимае в частност с **подобряване на благосъстоянието на животните, отглеждани като домашни любимци** (Бел. ред. - все още няма законодателство на ниво ЕС по този въпрос с изключение на правилата за придвижване на домашните любимци).

ЕС е лидер в разработването на законодателни стандарти за хуманно отношение към животните и въпреки това през последните 6 години постигането на реални подобрения за животните значително се забави. **Наблюдава се значителна липса на усилия за прилагане на практика на стандартите, лошо приложение на съществуващото законодателство и даже оттегляне и занижаване на ключови изисквания**. Според Еврогрупата за животните „хуманното отношение не е лукс, за който да мислим едва след други приоритети. Подобрявайки благосъстоянието на животните ние насърчаваме развитието на устойчиви пазари и растеж, преустройваме хранителната

-
- 79% от малтийците биха искали да имат повече информация за условията, при които се отглеждат селскостопанските животни (за ЕС около 64%),
 - 98% от малтийците вярват, че стандартите на ЕС следва да бъдат спазвани при внос на продукти от трети страни (в ЕС в 93%),
 - 93% от малтийците смятат, че на ниво ЕС трябва да има Закон за защита на животните използвани с търговска цел; (ЕС 89%),
 - 59% от малтийците вярват, че и на национално и на ниво ЕС следва да има стандарти за защита на селскостопанските животни (ЕС 49%);

Доклада на Евробарометър може да се намери на следния линк: http://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2096_84_4_442_ENG

⁴ Еврогрупата за животните представлява пред институциите на Европейския съюз 53 организации за защита на животните от 24 държави членки, САЩ, Сърбия и Норвегия. От създаването си през 1980 г. Еврогрупата е успяла в много от настояванията си пред Европейските институции в приемането на по-високи стандарти за защита на животните. Еврогрупата отразява и изразява общественото мнение чрез членуващите организации от целия ЕС и има и научна и техническа експертиза да представя компетентни становища и съвети по проблемите на защитата на животните. За повече информация сайта: eurogroupforanimals.org

⁵ За пълния текст на Меморандума и препоръките в сферата на хуманното отношение към животните към Малтийското председателство, моля последвайте линка: http://www.eurogroupforanimals.org/?page_id=3790

верига като я базираме на стандарти за качество, подобряваме опазването на околната среда и защитата на потребителя.“

Еврогрупата за животните се присъединява към призива на комисаря Анрюкайтис към Малтийското председателство да ръководи създаването на **нова Платформа за хуманно отношение към животните**, която да работи ефективно.

Марлене Мици (член на Европейския парламент) коментира: „Животните са чувстващи същества, жители на нашата планета, опитващи се да оцелеят и да живеят спокойно. Те страдат, както страдаме и ние, тях ги боли, както ни боли и нас. ...За съжаление много хора по света все още гледат на животните единствено като на машини за пари, като храна, като опитни зайчета, ловни обекти и източник на печалба. С животните не би следвало да се злоупотребява, а да се третират с уважение. Трябва да уважаваме правата на нашите безгласни приятели.“

Меморандумът на Еврогрупата беше приет положително от Малтийското правителство, което смята да надгражда постигнатото от предишното Председателство в тази сфера. Малтийското председателство сподели своето намерение да работи по популяризиране на **хуманното отношение към домашните любимци** и да предприеме нови инициативи за решаване на проблемите с **отглеждането и търговията с екзотични животни, гледани като домашни любимци**.

Родерик Галдес, Парламентарният секретар на Малта по земеделие, рибарство и права на животните, заяви намерението на Председателството да работи с всички заинтересовани страни за подобряване защитата на животните в ЕС. По време на неговия мандат в Малта са въведени множество национални мерки за посрещане проблемите на животните като забрана на използването на животни в цирковете, въвеждане на спешна помощ и линейки за пострадали животни и последваща медицинска грижа, тясно сътрудничество на ветеринарните инспектори с полицията за прилагане на Закона за защита на животните и създаване на Фонд за защита на животните, чрез който се подпомагат неправителствените природозащитни организации.

В Меморандума на Еврогрупата се призовава Малтийското председателство да вземе отношение, да предприеме инициативи и да пресира Комисията за действия по следните ключови въпроси:

1. **Призив към ЕК да формулира нова Стратегия за хуманно отношение към животните 2017-2021 г.** в съответствие с резолюцията на Европейския парламент 2015/2957(RSP). Предишната Стратегия за хуманно отношение към животните приключи през 2015 г. Комисията ще представи завършени последните задачи по нея през 2017 г.
2. **Европейска платформа по хуманно отношение към животните** - като инструмент за по-добра координация и подготовка, ЕС ще представи задание за хоризонтална Европейска платформа по хуманно отношение към животните в началото на 2017 г. Призивът към Малтийското председателство е да осигури добра управленска структура за Платформата, чиято цел ще бъде да постигне ясни резултати. В тази връзка спешни задачи на Платформата са: рутинните осакатявания на селскостопанските животни във фермите, търговията с домашни любимци, отговорно собственичество и грижа за еднокопитните, стандарти за ХО в говедовъдните млечни ферми, транспорт на дълги разстояния на животни за клане, методи за етикетиране на методите на производство във

връзка с ХО към животните. Още повече следва да се осигури самостоятелна бюджетна линия за Платформата. .

3. Министрите на земеделието на Германия, Холандия, Швеция и Дания, като държави членки с ясно изразено лидерство в хуманното отношение към животните, обединиха усилията си и инициираха няколко Декларации и Позиции за хуманно отношение към животните, и призоваха Комисията да се занимае обстойно с редица въпроси в тази сфера. Този Министерски алианс, с подкрепата и на Белгия, Австрия и Люксембург, настоя също и за ревизия на Регламента за транспорт на животни. Призива сега към Малтийското председателство е да се присъедини към Алианса.

4. Защита на селскостопанските животни в следните направления:

- a. Клане на селскостопански животни;
- b. Прилагане в практиката на стандартите на Директива 2008/120/ЕС за хуманно отношение към свинете – наблюдава се масов отказ на индустрията да спазва много от законодателните стандарти и Комисията следва да разработи План за действие и засилен контрол;
- c. Хирургична кастрация на прасенцата – необходимо е изработването на „пътна карта“ за постепенното отпадане на всички рутинни увреждащи манипулации при прасетата вкл. и хирургическата кастрация;
- d. Проблемите с антимикробната резистентност;
- e. Подобряване информираността на потребителите за по-високите стандарти за хуманно отношение;
- f. Средносрочна преоценка на Общата селскостопанска политика по отношение на подпомагането на мерките за хуманно отношение към животните;
- g. Клонирание на животните за селскостопански цели и храна.

5. Намаляване на антимикробната резистентност

- a. Необходима е Пътна карта за намаляване на профилактичното използване на антибиотици в животновъдството с 50% за 5 години.

6. Транспорт на животни на дълги разстояния

- a. Подкрепа за призива на Европейския парламент (Резолюция 2012/2031 INI) за оценка на социално-икономическото отражение на цената, свързана с транспортиране на животни на дълги разстояния (въздействието върху околната среда, социалната и икономическата цена, последиците за здравето и благосъстоянието на животните);
- b. Малтийското председателство може да призове Комисията за започване на обсъждане и ревизия на Регламент 1/2005/ЕС за намаляване на часовете за пътуване на животните, за замяна на транспорта на живи животни за клане с транспорт на семенен материал, месо и готови продукти.

7. Котки и кучета (домашни любимци)

- a. Изработване на Наръчник за отговорно собственичество и грижа;

- b. Организиране на събитие с образователна и информативна цел за устойчиво управление на безстопанствени популации от животни;
- c. Изграждане на съвместими системи за идентификация и регистрация на домашните любимци.

8. Диви животни

- a. Забрана за използването им в циркове;
- b. Позитивен списък на екзотични домашни любимци;
- c. План за действие на ниво ЕС за предотвратяване на незаконния трафик и търговия с екзотични диви животни;
- d. Оценка и преосмисляне на директивата за зоологическите градини;
- e. Инвазивни чужди видове.

9. Еднокопитни

- a. Подкрепа за резолюцията на Европейския парламент за отговорно собственичество и грижа;
- b. Малтийското председателство може да улесни и подпомогне представянето на Позицията на Министерския алианс (Германия, Дания, Швеция, Белгия и Холандия) за защита на еднокопитните, като конкретни действия следва да се включат в обхвата на Платформата за хуманно отношение към животните.

10. Опитни животни

- a. Засилване на практическото приложение на стандартите в Директива 2010/63/ЕС за опитните животни;
- b. Еврогрупата кани Малта заедно с Националния комитет на Холандия да бъдат домакини на събитие на ниво ЕС за популяризиране на алтернативните методи без използване на животни.

11. Търговия

- a. Съветът на ЕС чрез Малтийското председателство следва да използва ултимативната си власт, за да инициира дискусия за повторно обмисляне на общата търговска политика на ЕС и начина, по който се водят преговорите по търговските споразумения. Този процес следва да гарантира, че стандартите на ЕС за хуманно отношение към животните няма да бъдат компрометирани нито чрез регулаторни договорености нито чрез допускането на европейския пазар на продукти със занижени стандарти – в това число следва да се имат предвид:
 - i. Споразумението за трансатлантическа търговия и инвестиционно партньорство (ТТІР)
 - ii. Комплексното икономическо и търговско споразумение ЕС-Канада (СЕТА)
 - iii. Предстоящи преговори за споразумения (Турция, Австралия и нова Зеландия)

Източници:

1. Europe.bg - <http://europe.bg/bg/articles/sofia/novini/2016/07/21/predsedatelstvo-na-malta-na-suveta-na-evropeyskiya-suyuz-2017>;
2. Times of Malta - <http://www.timesofmalta.com/articles/view/20160622/opinion/Food-obesity-and-animal-welfare.616340>

3. Malta today.com - http://www.maltatoday.com.mt/news/national/71761/group_urges_malta_to_promote_animal_welfare_during_eu_presidency
4. Eurogroup for animals - <http://www.eurogroupforanimals.org/?p=5419>
5. Eurogroup for animals - Меморандум и препоръки в сферата на хуманното отношение към животните към Малтийското председателство http://www.eurogroupforanimals.org/?page_id=3790
6. Independent.com - <http://www.independent.com.mt/articles/2016-11-22/local-news/Malta-EU-presidency-called-upon-to-secure-future-European-animal-welfare-policies-6736166932>

29.12.2016 г.

д-р Мадлен Василева - Главен експерт в дирекция „ОРХВ“
Отдел „ЗЖР“ на ЦОРХВ